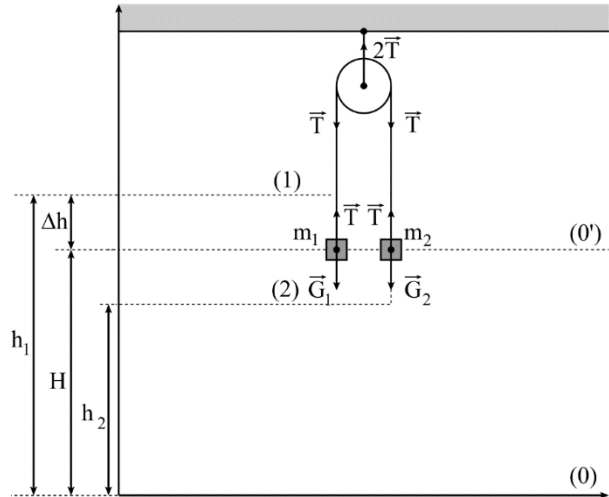

Mechanika – Versenyfeladatok

1. Tekintsünk egy elhanyagolható tömegű csigát, amely a tengelye körül súrlódásmentesen forog. A csigán keresztül átvett tömegnélkülinek tekinthető, nyújthatatlan szál két végére egy-egy anyagi pontnak tekinthető $m_1 = 50 \text{ kg}$, illetve $m_2 = 20 \text{ kg}$ tömegű testet kötünk úgy, hogy a nulla potenciális energia szinthez képest mindkét anyagi pont $H = 20 \text{ m}$ magasságban található és a rendszer nyugalomban van. A szál és a csiga forgáskor nem csúszik meg.

- Az m_2 tömegű testre milyen irányítású és mekkora függőlegesen ható erővel kell hatni ahhoz, hogy a rendszer egyensúlyban legyen? Mekkora értékű a feszítő erő a szálban ebben az esetben?
- A leírt körülmények között nyugalomban lévő rendszert szabadon engedjük. Mekkora a testek gyorsulása és a feszítőerő a szálban? $\Delta h = 5 \text{ m}$ út megtétele után az összekötő zsinetet elvágjuk. Mekkora sebességre tesznek szert a testek, mekkora a mozgási energiájuk és a (0) szinthez viszonyított potenciális energiájuk az összekötő zsineg elvágásának pillanatában? Mennyi idő telik el a testek indulása és az összekötő szál elvágása között?

Megjegyzések: a gravitáció gyorsulás értéke $g = 9,81 \text{ m/s}^2$; az ábrán a vektorok jelöléséhez használt nyilak nem méretarányosak, csupán tájékoztató jellegűek!

2. Egy $m = 20 \text{ kg}$ tömegű testet vízszintes síkon húzzák olyan állandó $F = 100 \text{ N}$ erővel, amelynek az iránya $\alpha = 45^\circ$ szöget zár be a mozgás irányával. A test nyugalomból indul és $d = 80 \text{ m}$ utat tesz meg. Feltételezzük, hogy mozgás közben hat a súrlódás és a csúszó súrlódási együttható $\mu = 0,1$. Határozzátok meg:

- az F erő által a d távolságon végzett mechanikai munkát;
- a súrlódási erő által a d távolságon végzett mechanikai munkát;
- a test mozgási energiáját, miután megtette a d távolságot;
- az F erő által kifejtett átlagteljesítményt.

Megjegyzés: a gravitáció gyorsulás értéke $g = 9,81 \text{ m/s}^2$;

Marosvásárhely, 2024. április 27.

Egyenáram fejlesztése és felhasználása Versenyfeladatok

1. Egy feszültségforrás ugyanazt a teljesítményt biztosítja a külső áramkörben, ha sarkaira rendre az R_1 , vagy az R_2 ellenállásokat kapcsolják. Ha az ellenállások értékei $R_1 = 0,01\Omega$, $R_2 = 100\Omega$, az ellenállások által egyenként diszipált teljesítmény $P = 4W$, határozzátok meg:

- a feszültségforrás belső ellenállását;
- a feszültségforrás hatásfokát, ha sarkaira az előbbi két ellenállás helyett egy másik, $R_3 = 2\Omega$ -os ellenállást kapcsolnak;
- az R_3 ellenálláson egy óra idő alatt diszipált elektromos energiát a b. pont feltételeinek megfelelően.
- a feszültségforrás által egy tetszőleges külső ellenállású áramkörnek leadható maximális teljesítményt.

2. Egy elektromos melegítőnek két ellenállása van, R_1 és R_2 . Amikor az R_1 ellenállást egy olyan feszültségforrásra kapcsoljuk, amelyik sarkainál $U = 210V$ állandó feszültséget biztosít, az általa leadott teljesítmény $P_1 = 450W$. Ha ugyanerre az áramforrásra a második, R_2 ellenállást kapcsoljuk, a leadott elektromos teljesítmény $P_2 = 600W$.

- Határozzátok meg az R_1 ellenállás értékét.
- Határozzátok meg az feszültségforrás által biztosított áramerősséget, ha R_1 és R_2 ellenállásokat párhuzamosan kapcsoljuk a feszültségforrás sarkaira.
- Ha az U feszültségre kapcsolt R_2 ellenállás által szolgáltatott energia 80%-át egy edényben levő víz melegítésére fordítják és az edényben levő víz forrásba hozásához $W = 420kJ$ hőre van szükség, határozzátok meg mennyi idő alatt forr fel a víz az edényben.